

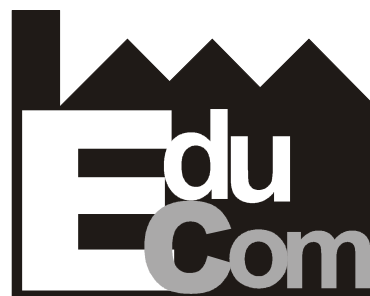

Tento materiál vznikl jako součást projektu EduCom, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní pojmy. Právní formy podnikání.

Eva Štichhauerová
Technická univerzita v Liberci

EDUCATION COMPANY

Nauka o podniku

Technická univerzita v Liberci a partneři
Preciosa, a.s. a TOS Varnsdorf a.s.

Obsah cvičení

1. Syllabus cvičení k předmětu Nauka o podniku.
2. Základní pojmy.
3. Podniky podle právní formy.
4. Živnosti.
5. Vybrané obchodní společnosti.

Sylabus cvičení

1. Vymezení základních pojmů (ekonomika, ekonomie, řízení, management). Právní formy podnikání. Činnosti související se založením podniku.
2. Organizace podniku. Tvorba organizační struktury. Útvarová a procesní organizace.
3. Rozvaha. Majetková struktura podniku. Metody odpisování hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku.
4. Kapitálová struktura podniku. Vliv použití cizího kapitálu na rentabilitu podniku. Optimální kapitálová struktura.
5. Členění nákladů podle závislosti na objemu prováděných výkonů. Analýza bodu zvratu.

Sylabus cvičení

6. Test č. 1

7. Výnosy, náklady, hospodářský výsledek. Druhové členění nákladů. Výkaz zisků a ztrát.

8. Kalkulační třídění nákladů. Kalkulační vzorec. Metody kalkulace vlastních nákladů (kalkulace dělením, kalkulace přírážková).

9.-10. Investiční činnost v podniku. Hodnocení efektivnosti investic (statické a dynamické metody).

11. Finanční řízení podniku. Řízení cash flow.

12. Test č. 2

13. Test č. 3. Zápočty.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět nebo jeho
zkratka

EduCom

Základní literatura

SYNEK, M. a kol.: Manažerská ekonomika.
Praha: Grada Publishing.

SYNEK, M. a kol.: Podniková ekonomika. Praha: C. H.
Beck.

ŽIŽKA, M. a MARŠÍKOVÁ, K. Ekonomika a řízení
podniku: pro kombinovanou formu studia. 1. vyd.
Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2010.

Obchodní zákoník.

Živnostenský zákon.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět nebo jeho
zkratka

EduCom

Základní pojmy

Ekonomie X Ekonomika Management X Podnikové řízení

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět nebo jeho
zkratka

EduCom

Ekonomie

Interdisciplinární věda o možnostech vytvoření, rozdělování, zachování a užití **bohatství**, tj. jak co nejlépe využívat omezené výrobní zdroje (práce, půda, kapitál).

Ekonomika

2 základní významy

- 1) Systém ve kterém se uskutečňuje hospodářský proces vymezený určitými geografickými hranicemi. Ekonomika jako **národní hospodářství**.
- 2) Disciplína, která zkoumá zvláštnosti hospodářské činnosti v určitém úseku nebo odvětví národního hospodářství (např. ekonomika průmyslu, dopravy). Ekonomika jako **aplikovaná ekonomie**.

Management v. Podnikové řízení

Management - vedoucí pracovníci (manažeři) vlastní a iniciativní činností vytvoří a zabezpečí soustavu cílů organizace.

Podnikové řízení - umění, schopnost a dovednost úspěšně se vyrovnat s danou soustavou úkolů a omezení stanovených nadřízeným orgánem.

Základní právní předpisy

Zákon č. 513/1991 Sb., **Obchodní zákoník**,
ve znění pozdějších novel.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském
podnikání (**živnostenský zákon**), ve znění
pozdějších novel.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět nebo jeho
zkratka

EduCom

Podnikání

§ 2 odst. (1) Obchodního zákoníku

Soustavná činnost prováděná **samostatně**
podnikatelem **vlastním jménem** a na **vlastní**
odpovědnost za **účelem dosažení zisku.**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět nebo jeho
zkratka

EduCom

Živnost

§ 2 Živnostenského zákona

Soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět nebo jeho
zkratka

EduCom

Podnik

§ 5 odst. (1) Obchodního zákoníku

Soubor **hmotných**, jakož i **osobních** a
nehmotných složek podnikání.

Podnikatel

§ 2 odst. (2) Obchodního zákoníku

- a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- d) fyzická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu (samostatně hospodařící rolník).

Podniky podle právní formy

1. Fyzická osoba (živnostník, samostatný podnikatel)
2. Obchodní společnosti (v. o. s., k. s., s. r. o., a. s.)
3. Družstvo
4. Státní podnik (s. p.), státní organizace (s. o.)
5. Organizace vzniklá dle zvláštního zákona
6. Organizační složka státu
7. Příspěvková organizace
8. Nadace a nadační fond
9. Občanské sdružení (spolek)
10. Obecně prospěšná společnost (o. p. s.)
11. Ostatní

Podmínky provozování živnosti

Všeobecné podmínky:

- dosažení věku 18 let (=plnoletost),
- způsobilost k právním úkonům (=svéprávnost, právní způsobilost),
- Bezúhonnost (=beztrestnost).

Zvláštní podmínky:

- odborná nebo jiná způsobilost, pokud ji zákon vyžaduje.

Překážky provozování živnosti

Živnost nemůže provozovat:

- a) FO nebo PO , na jejíž majetek byl prohlášen konkurs nebo u které bylo zamítnuto insolvenční řízení nebo konkurz pro nedostatek majetku na jeho krytí, a to po dobu 3 let od ukončení konkursu. (Lze prominout...)
- b) FO, které byl soudem nebo správním orgánem uložen zákaz provozování činnosti týkající se oboru živnosti.
- c) Podnikatel, jemuž bylo zrušeno ŽO pro závažné porušení podmínek udělení koncese, po dobu 3 let od rozhodnutí.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět nebo jeho
zkratka

EduCom

Oprávnění k živnostenskému podnikání

**Podnikatel své oprávnění prokazuje
výpisem ze živnostenského rejstříku.**

Založení živnosti

Centrální registrační místo

- na každém živnostenském úřadě.

CZECH POINT

- kontaktní místa veřejné správy;
- žádost na formuláři CRM a bude doručena zvolenému ŽÚ.

CRM formulář

- Žádost o udělení živnosti.
- Registrace k finančnímu úřadu.
- Registrace ke správě sociálního zabezpečení.
- Registrace ke zdravotní pojišťovně.
- Přihlášení k nemocenskému pojištění.
- Oznámení vzniku pracovního místa úřadu práce.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět nebo jeho
zkratka

EduCom

Rozdělení živností z hlediska odborné způsobilosti

1) Ohlašovací:

- a) volné,
- b) řemeslné,
- c) vázané.

2) Koncesované.

Živnosti volné

- Nutné pouze splnění všeobecných podmínek.
- V současnosti pouze „**Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1-3 ŽZ**“
- V **příloze č. 4 ŽZ** definováno 80 oborů (např. zprostředkování obchodu a služeb, chov zvířat a jejich výcvik - mimo živ. výroby, výroba textilií, výroba motorových a přípojných vozidel a karoserií...).

Živnosti řemeslné

- Uvedeny v **příloze č. 1 ŽZ**.
- Je třeba prokázat **odbornou způsobilost**:
 - a) vzdělání v daném oboru ⇒ doklad o ukončení;
 - b) vzdělání v příbuzném oboru (nebo rekvalifikace) ⇒ doklad o ukončení + 1 rok praxe (praxe neplatí pro VŠ);
 - c) bez požad. vzdělání ⇒ praxe v délce 6 let.

Př.: kovářství, opravy silničních vozidel, řeznictví
a uzenářství, pivovarnictví a sladovnictví,
zednictví....

Živnosti vázané

- Podmínky vymezeny v **příloze č. 2 ŽZ**.
- Odborná způsobilost upravena **zvláštními předpisy** specifickými pro obor živnosti.

Př.: geologické práce, provozování AŠ, oční optika, horská průvodcovská činnost, vedení účetnictví, činnost úč. poradců...

Živnosti koncesované

- Uvedeny v **příloze č. 3 ŽZ**.
- ŽO prokazováno **koncesní listinou**.
- Odborná způsobilost \Rightarrow **zvláštní předpisy** – jsou uvedeny u každého oboru zvlášť.
- Činnosti s **vysokým rizikem ohrožení života, zdraví, majetku**, např. směnářenská činnost, provozování silniční motorové doprava osobní i nákladní, taxislužba, provádění trhacích a ohňostrojných prací, atd.

Činnosti, které nejsou živností

- a) lékaři, lékárníci, stomatologové,
- b) veterinární lékaři,
- c) advokáti, notáři, soudní exekutoři,
- d) znalci a tlumočníci,
- e) auditoři a daňoví poradci,
- f) burzovní dohadci a makléři,
- g) banky, pojišťovny, zajišťovny, pojišťovací agenti, penzijní fondy,
- h) pořádání loterií a jiných podobných her,
- i) hornická činnost,
- j) výroba elektřiny, plynu nebo tepla,
- k) zemědělství,
- l) provozování dráhy a drážní dopravy,
- m) provozování rozhlasového a televizního vysílání,
- n) provozování letišť, letecké dopravy a leteckých prací,

- o) další. Jméno příjmení lektora
Tel.: +420 485 35X XXX
e-mail: jmeno.prijmeni@tul.cz

Postup při založení obchodní společnosti

1. Sepsání společenské smlouvy a její podpis všemi společníky (notářsky ověřenými) = **ZALOŽENÍ** společnosti.
2. Složení základního kapitálu na účet u banky. Nepeněžní vklady ocenit znalcem.
3. Podání žádosti – CRM formulář.
4. Registrace do Obchodního rejstříku = **VZNIK** obchodní společnosti.

Obchodní společnosti

Základní rozdělení na:

- a) osobní** - vytvořeny a vlastněny 2 a více osobami, společníci se osobně zúčastňují podnikání, společně ručí za závazky společnosti, **veřejná obchodní společnost, komanditní společnost** (někdy brána jako smíšená).
- b) Kapitálové** - majetková účast společníků na podnikání, nemusí se osobně účastnit na podnikání, společníci neručí za závazky společnosti, resp. pouze do výše svého nesplaceného vkladu, **společnost s ručením omezeným, akciová společnost.**

Veřejná obchodní společnost

Zkratka	veř. obch. spol., v. o. s., „Novák“ a spol.
Ručení společníků za závazky společnosti	společně, nerozdílně celým svým majetkem
Min. výše základního kapitálu	není stanovena
Min. počet zakladatelů	2 FO nebo PO
Rozdělení zisku/ztráty	rovným dílem

Komanditní společnost

Zkratka	kom. spol., k. s.
Ručení společníků za závazky společnosti	Komplementáři – celým svým majetkem Komanditisté – do výše svého nesplaceného vkladu
Min. výše základního kapitálu	Komanditista min. 5 000 Kč
Min. počet zakladatelů	1 + 1
Rozdělení zisku/ztráty	zisk 1 : 1, dále kom-áři rovným dílem a kom-isté podle výše vkladů ztráta – kom-áři rovným dílem

Společnost s ručením omezeným

Zkratka	spol. s r. o., s. r. o.
Ručení společníků za závazky společnosti	společně a nerozdílně do výše souhrnu nesplacených vkladů
Min. výše základního kapitálu	min. 200 000 Kč, každý společník min. 20 000 Kč
Min. počet zakladatelů	min. 1, max. 50
Orgány společnosti	valná hromada – nejvyšší orgán jednatelé – statutární orgán dozorčí rada - nepovinná
Rozdělení zisku	podle poměru obchodních podílů

Akciová společnost

Zkratka	akc. spol., a. s.
Ručení akcionářů za závazky společnosti	neručí
Min. výše základního kapitálu	min. 2 000 000 Kč bez veřejné nabídky akcií, min. 20 000 000 Kč při veřejné nabídce akcií
Min. počet zakladatelů	min. 1 PO nebo 2 FO 1 zakladatel – zakladatelská listina 2 a více zakladatelů – zakladatelská smlouva
Orgány společnosti	valná hromada – nejvyšší orgán představenstvo – statutární orgán dozorčí rada – min. 3 členy
Rozdělení zisku	podle poměru jmenovité hodnoty akcií k hodnotě všech akcií

Družstvo

Zkratka	není – musí obsahovat označení družstvo
Ručení členů za závazky družstva	neručí, pokud stanovy neurčí jinak
Min. výše základního kapitálu	min. 50 000 Kč
Min. počet zakladatelů	min. 5 členů nebo 2 PO
Orgány družstva	členská schůze – nejvyšší orgán představenstvo – statutární orgán kontrolní komise – min. 3 členy
Rozdělení zisku	podle výše členského vkladu

Příklad 1

Komanditní společnost dosáhla zisku 2.000.000 Kč. Podle rozhodnutí komplementářů bude 25 % zisku rozděleno mezi společníky. Těmi jsou 2 komplementáři a 3 komanditisté. Společenská smlouva neuvádí žádný postup rozdělení zisku. Komanditisté vložili do společnosti následující částky: pan Starý 50.000 Kč, pan Malý 35.000 Kč a pan Kopečný 15.000 Kč. Vypočítejte čistý zisk každého společníka.

(v roce 2013: DPFO 15 %, DPPO 19 % a srážková daň 15 %)

Příklad 1: řešení 1/2

- 25 % z 2 mil. Kč je 500 tis. Kč, tj. zisk k rozdělení mezi společníky
- ½ pro komplementáře 250 tis. Kč
- ½ pro komanditisty 250 tis. Kč

Komplementáři

$$1. 125\ 000\ \text{Kč} - 15\% \text{ DPFO (18\ 750\ Kč)} = \underline{106\ 250\ \text{Kč}}$$

$$2. 125\ 000\ \text{Kč} - 15\% \text{ DPFO} = \underline{106\ 250\ \text{Kč}}$$

Příklad 1: řešení 2/2

Komanditisté

- 250 000 Kč – 19% DPPO (47 500 Kč) = čistý zisk k rozdělení 202 500 Kč
 1. dostane 50 % dle svého vkladu = 101 250 Kč
– 15% srážková daň = 86 062,50 Kč
 2. dostane 35 % dle svého vkladu = 70 875 Kč
– 15% srážková daň = 60 243,75 Kč
 3. dostane 15 % dle svého vkladu = 30 375 Kč
– 15% srážková daň = 25 818,75 Kč

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět nebo jeho
zkratka

EduCom

Příklad 2

- Platí zadání př. 1 s tím rozdílem, že společníci nezaplatili svůj vklad a ve společenské smlouvě je uvedeno, že se zisk rozděluje podle splaceného vkladu. Pan Starý splatil 20.000 Kč, pan Malý 15.000 Kč a pan Kopečný 15.000 Kč.

Příklad 2: řešení 1/2

- 25 % z 2 mil. Kč je 500 tis. Kč, tj. zisk k rozdělení mezi společníky
- ½ pro komplementáře 250 tis. Kč
- ½ pro komanditisty 250 tis. Kč

Komplementáři

$$1. 125\ 000\ \text{Kč} - 15\% \text{ DPFO (18\ 750\ Kč)} = \underline{106\ 250\ \text{Kč}}$$

$$2. 125\ 000\ \text{Kč} - 15\% \text{ DPFO} = \underline{106\ 250\ \text{Kč}}$$

Příklad 2: řešení 2/2

Komanditisté

- 250 000 Kč – 19% DPPO = čistý zisk k rozdělení 202 500 Kč
 1. dostane 40 % dle svého vkladu = 81 000 Kč
– 15% srážková daň = 68 850 Kč
 2. dostane 30 % dle svého vkladu = 60 750 Kč
– 15% srážková daň = 51 637,50 Kč
 3. dostane 30 % dle svého vkladu = 60 750 Kč
– 15% srážková daň = 51 637,50 Kč

Příklad 3

Společníci vytvořili **veřejnou obchodní společnost**. Jejich podíly jsou: pan Starý 150.000 Kč, pan Mladý 500.000 Kč a pan Konečný 350.000 Kč. Roční zisk, rozdělovaný mezi společníky, je 490.000 Kč. Jaký podíl zisku po zdanění obdrží každý společník, když ve společenské smlouvě je pouze dohoda o úročení vkladů ve výši 10 %?

Příklad 3: řešení 1/3

Společník	Vklad (Kč)	10 % úroku (Kč)	Dělení zisku (Kč)	Celkem Kč
Starý				
Mladý				
Konečný				
<i>Celkem</i>				

Jakou sazbu daně použijeme pro danění podílů na zisku společníků?

Příklad 3: řešení 2/3

Společník	Vklad (Kč)	10 % úroku (Kč)	Dělení zisku (Kč)	Celkem Kč
Starý	150 000	15 000	130 000	145 000
Mladý	500 000	50 000	130 000	180 000
Konečný	350 000	35 000	130 000	165 000
<i>Celkem</i>	<i>1 000 000</i>	<i>100 000</i>	<i>130 000</i>	<i>490 000</i>

Zisk je 490 000 Kč, 100 000 Kč půjde na vyplacení úroků a zbytek 390 000 Kč se rozdělí mezi společníky.

Příklad 3: řešení 3/3

Dále jsou podíly na zisku daněny
individuálně *daní z příjmu fyzických osob*
(15 % pro rok 2013).

Čistý zisk (tj. po zdanění)

pro pana Starého je 123 250 Kč,

pro pana Mladého 153 000 Kč,

pro pana Konečného 140 250 Kč.

Příklad 4

- Platí zadání př. 3, společenská smlouva navíc uvádí, že před rozdělením zisku se vyplatí odměna společníkům podle jejich práce v podniku. Pan Mladý dostane jako ekonom 90.000 Kč, pan Konečný jako technik 60.000 Kč, pan Starý v podniku nepracuje. Jaké podíly na zisku včetně odměny připadají společníkům?

Příklad 3: řešení 1/3

Společník	Vklad (Kč)	10 % úroku (Kč)	ODMĚNA	Dělení zisku (Kč)	Celkem Kč
Starý					
Mladý					
Konečný					
<i>Celkem</i>					

Příklad 3: řešení 1/3

Společník	Vklad (tis.Kč)	10 % úroku (tis. Kč)	ODMĚNA (tis. Kč)	Dělení zisku (tis. Kč)	Celkem (tis. Kč)
Starý	150	15	0	80	95
Mladý	500	50	90	80	220
Konečný	350	35	60	80	175
<i>Celkem</i>	<i>1 000</i>	<i>100</i>	<i>150</i>	<i>240</i>	<i>490</i>

Zisk je 490 000 Kč, 100 000 Kč půjde na vyplacení úroku, 150 000 Kč na odměny, zbytek 240 000 Kč se rozdělí mezi společníky.

Příklad 3: řešení 3/3

Dále jsou podíly na zisku daněny DPFO (pro rok 2013 sazba 15 %).

Čistý zisk (tj. po zdanění)

pro pana Starého je 80 750 Kč,

pro pana Mladého 187 000 Kč,

pro pana Konečného 148 750 Kč.

Děkuji za pozornost.

Tato přednáška byla inovována v rámci projektu EduCom
CZ.1.07/2.2.00/15.0089

EduCom - Inovace studijních programů s ohledem na
požadavky a potřeby průmyslové praxe zavedením inovativního
vzdělávacího systému "Výukový podnik"